

NELJÄYSILÄINEN 49

Turun Teollisuustyöväen ammattiosasto ry 49 jäsenlehti 2/2018 – www.teollisuus49.fi

Luja rintama heikennyksiä vastaan s.5

**Metallin reaalipalkat
2007-2017 – nousua
vain 1 prosentti! .....s. 3**

**Työnantajan asema
vahvistuu irtisanomis-
tilanteessa .....s. 4**

**Luottamusmiesvalinnat.
Nyt! .....s. 5**

**Pasi Heikkilä In memoriam
1964 – 2018 .....s.12**

Suomen oikeistohallituksen politiikka johti järjestöllisiin toimiin

Sipilän johtama oikeistohallitus jatkaa edelleen kaikesta vastustuksesta ja asiantuntija lausunnoista huolimatta työttömien ns. aktiivimallin ja kaiken kukkuraksi vielä aktiivimalli kakkosen valmistelua. Työministeri Lindström on todennut sen, että tässä laissa on "valuikoja", korjaavia toimia ei kuitenkaan ole näkyvissä.

Lakiesitys, irtisanomislainsäädäntöä, jota Sipilä ajaa väkisin, on kaikkein puutteellinen oikeusoppineiden mielestä jopa perustuslain vastainen. Tähän SAK ja sen jäsenliitot reagoivat, kuten kuuluukin, aloittamalla työtaistelutoimet, jotka ovat ainoa keino vastustaa maan hallituksen järjestömiä esityksiä.

On ihmetelty, miksi vasta nyt herättiin vastustamaan hallituksen toimia? Tämä viimeisin lakiesitys oli ns. viimeinen niitti, jonka seurauksena ammattiliitot, Teollisuusliitto etunenässä, lähtivät vastustamaan Sipilän tekemiä epäoikeudenmukaisia lakivalmisteluita. Suomessa on tähän asti tällaiset tehty kolmikantaisesti sopimalla, eikä hallituksen ja eduskunnan yksipuolisella päätöksellä.

Näitä työehtoihin ja työttömien etuihin puuttuvia lakiesityksiä ei pitänyt enää tulla, koska niin sovittiin, vuoden 2016 keväällä tehdyssä kilpailukyky-sopimuksessa.

Teollisuusliitto irtisanoi KIKY:n työajan 24 tunnin pidennyksen

Teollisuusliiton hallitus päätti irtisanoa KIKY:n jokin aika sitten. Tämä koskeen vain 24 tunnin työajan pidennystä, sillä ko. sopimuksessa on sovittu sellaisia asioita joita ei voida irtisanoa. Muilla liitoilla ei tällaista mahdollisuutta ole, eikä Teollisuusliiton sisälläkään kaikissa työehtosopimuksissa se ole mahdollista, koska se on osana työehtosopimusta, eikä erillinen pöytäkirja.

Taas tehdään valintoja työpaikoilla ja maassamme

Taas on luottamusvalintojen aika, osilla työpaikoilla näin on jo tehtykin, suurimmalla osalla kuitenkin on valinnat tekemättä. Aikaa on joulukuun loppuun. Tehtävistään luopuvat luottamusmiehet, pitäkää huolta siitä, että seuraajanne on ammattiosastomme jäsen, näin hekin pääsevät osallisiksi ammattiosastomme tarjoamista palveluista.

Muistutan jo tässä vaiheessa ensi kevään eduskuntavaaleista, jos ette halua nykyisen jatkuvan maamme päätöksenteossa, käykää hyvät Toverit äänestämässä ja äänestäkää sellaisia henkilöitä, jotka eivät hyväksy työehtojen heikennyksiä, eikä sanelupolitiikkaa, vaan yhteistyöllä tehtyjä päätöksiä.

Hyvää alkanutta talvea, vaikka pakkaset vielä antavat odottaa ja hyvää loppuvuotta!

Toivottelee,
Antero Palomäki
puheenjohtaja
Teollisuus49

NELJÄYSILÄINEN 49

Tervehdys Toverit

Viimepäivät ovat olleet aktiivisia. Ammattiyhdistysliike on näyttänyt sen, mitä varten ne on joskus perustettu ja että liittoja tarvitaan yhä edelleen puolustamaan jäsenistönsä etuja. Joukkovoima on vahva ja pelottava ase, jota ei pidä käyttää kuin pakon edessä, mutta mielestäni meillä ei ole tässä tilanteessa ollut muuta vaihtoehtoa.

Hallituksen häikäilemätön käytös ja voisin sanoa jopa kusetus, koko kuluva vaalikautena on ollut täysin käsittämätöntä. Työtekevä väestö on ajettu selkään seinään vasten. Puhumatta niistä, jotka ovat jo pudonneet tämän oravanpyörän ulkopuolelle. Nyt oli mielestäni liittojen viimeinen hetki näyttää voimansa. Ihailtavaa oli katsoa, että liitot toimivat yhdessä. Yhdessä olemme vahvoja!

Ikäväkseni täytyy todeta, ettei hallitus ole ilmeisesti täysin tajunnut asian vaka-

vuutta. Puhutaan neuvottelujen jatkamista kolmikannassa. Hallituksen ja sen ministerien ymmärrys kolmikannasta vain tuntuu olevan kovin erillinen kuin ammattiyhdistysliikkeellä. Nyt ei saa antaa periksi.

Liittojen lakkovalmiutta ei ole ajettu vielä alas. Me olemme edelleen valmiit käyttämään joukkovoimaa, mikäli neuvotteluissa ei löydy järkeä. Tässä vaiheessa toivoin myös, että ne muutamat, jotka nyt ovat livenneet yhteisestä taistelurivistä huomaisivat, että tässä taistellaan myös heidän työsuhteitensa ehdoista. Pelkkä rutiinoiden poimiminen pullasta ei pidemmän päälle onnistu.

Tulossa ovat eduskunta vaalit. Meidän pitää näyttää tulevissa vaaleissa, ettemme ole unohtaneet tätä kyykytystä. Meidän pitää valita toisenlainen, ihmisläheisempää politiikkaa toteuttava eduskunta

ja sitä kautta hallitus. Ennen kaikkea, muista äänestää!

Parhailaan on työpaikoilla menossa luottamusmiesvaalit. Pidäthän huolen siitä, että työpaikallasi on edunvalvontaorganisaatio kunnossa. Joukkovoima lähtee työpaikoilta. Sen jokaisesta yksilöstä, Sinusta!

Hyvää syksyä
Raimo Kytömaa
Toimitsija
Teollisuus 49

METALLISIA MERKKIPÄIVÄ

Metalli 49:n pitkäaikainen toimistonhoitaja Tuula Javanainen täytti 10.6. 70 vuotta. Ammattiosasto onnittelee!

Kesäteatterireissu

tehtiin elokuussa Mynämäen Laajoen kesäteatteriin. Esityksenä nähtiin "Tankki täyteen", joka olikin vällan mainio "pläjäs". Näytelmässä nähtiin iloinen yllätys, rättisitikka numeroituna erittäin osuvalla numerolla.

Koko perheen joulujuhla

la 1.12.2018 klo 11-14 Kirjalassa, Ali-Kirjalantie 284, 21610 Kirjala (Parainen)

Ohjelmassa laulukkuoro

RITSPIIKKI esiintyy,

TAIKURI JONI SUVANTO,

Turun Pinksut järjestää lapsille tekemistä.

Jouluinen tarjoilu ja joulupukkikin ehkä ehtii paikalle.

Poikkeuksia toimiston aukioloaikoihin:

TIISTAINA 5.12. avoinna vain klo 9.30-13.00, 6.-7.12. kokonaan suljettuna.

JOULUVIIKON 24.-30.12. kokonaan suljettuna.

UUDENVUODEN AATTONA maanantaina 31.12. avoinna vain klo 9.30-13.00.

Muuten avoinna normaalien aukiolojen mukaan, ma-pe klo 9.30-13.00 ja 15.00-17.00.

NELJÄYSILÄINEN 49

Turun Teollisuusystävöiden ammattiosasto ry 49:n jäsenlehti

- 42. vuosikerta
- Toimisto, Tuureporinkatu 17 C 20100 Turku
- Puhelin 044 518 9449
- Telefax (02) 231 6016
- Sivun valmistus: Graafinen Palvelu Seppo Mäkinen, Somero
- Paino: Salon Lehtitehdas – 2018

- Toimitusneuvosto: Susanna Merinen Raimo Kytömaa Antero Palomäki Johannes Yrttiaho vastaava toimittaja

Metallin reaali-palkat nousseet kymmenessä vuodessa vain prosentin

Ammattiyhdistysliikkeen tämän syksyn taistelu Sipilän hallituksen ajamaa irtisanomissuojan heikentämistä vastaan osoitti, että taisteluvoimaa kyllä löytyy, jos sitä vain halutaan käyttää. Kentällä rintama oli luja. Pitkästä aikaa työpaikoilla puhuttiin politiikkaa. Kamppailu näkyi myös järjestäytymisen kasvuna.

Valmius kamppailla myös konkreettisempien työehtojen ja palkkojen parantamisen puolesta olisi kentällä olemassa. Aihetta palkkaliikkeisiin todella olisi, sillä palkkakehitys metallissa ja koko teollisuudessa on jäänyt melko surkeaksi. Metalliteollisuuden reaalisten tuntipalkkojen kehitys on kymmenvuotiskaudella 2007-2017 ollut vain yhden prosentin suuruinen! Koko teollisuudessa sentään 8,5 prosenttia. Metallialan luvut tarkoittavat, että mone- na vuonna on palkkojen ostovoimassa menty selkeästi miinukselle. Liitot ja keskusjärjestöt on Suomessa onnistuttu sitomaan kolmikannalla ja tulo- ja kassasuilla hyvin lähelle työnantajien politiikkaa, mikä osaltaan on näkynyt työntekijän kannalta heikkoina palkkaratkaisuuina.

Taustalla massatyöttömyys

Heikon palkkakehityksen, kuten toisaalta sosiaalime- nojenkin leikkausten taustalla on myös tarkoituksella ylläpidetty ja pitkitetty massa- työttömyys. Kun työttömyys on korkealla, verotuloja kertyy vähemmän ja julkisen talouden säästöt kiihtyvät. Palkkojen sekä muiden työehtojen polkeminen kiihtyy, koska työvoiman runsas tarjonta ja kiristynyt kilpailu työstä pakottaa työttömät ottamaan työtä vastaan aiempaa heikommin

ehdoin. Tätä pahoinvoinnin kehää valtiovalta – erivärisinä vaihdelleet hallitukset – on tietoisesti ylläpitänyt 90-luvulta saakka. Suomi liitettiin Euroopan Unioniin, kun massa- työttömyys oli ensin päästetty räjähtämään käsiin. Maassa oli yli puoli miljoonaa työtöntä. EU- ja eurojäsenyyksien ehkä tärkeimpänä anti- na työnantajien näkökulmasta oli työvoiman vapaa liikkuvuus, jonka myötä ulkomaisesta halpatyövoimasta tehtiin keskeinen osa suomalaisia työmarkkinoita.

EU-taloukuri ja sisäinen devalvaatio

Sipilän hallituksen pyrkimys murtaa irtisanomissuojaa ja systemaattinen ulkomaisen halpatyövoiman hyväksikäyttö ovat osa työvoiman tarjonnan lisäämisen politiikkaa, samaa mitä työttömyysturvan leikkauksilla, aktiivimalleilla ja onnettomalla työvoimapolitiikalla Suomessa ajetaan. Työtä on pakko ottaa vastaan entistä heikommilla ehdoilla ja palkat ja muut työehdot joustavat tässä pelissä alaspäin. Kaiken taustalla on eurooppalainen taloukuri ja eurojärjestelmä, joka ajaa maat kilpailukyvyyn turvaamisen nimissä sisäiseen devalvaatioon ja työn "halpuuttamiseen".

Vasemmiston on saavutettava eduskuntavaaleissa niin vahvat asemat, että Sipilän hallituksen kaudella kiihtynyt

EU- ja eurojäsenyyksien ehkä tärkeimpänä anti- na työnantajien näkökulmasta oli työvoiman vapaa liikkuvuus, jonka myötä ulkomaisesta halpatyövoimasta tehtiin keskeinen osa suomalaisia työmarkkinoita. Tämä on näkynyt myös metalliteollisuuden reaalisten tuntipalkkojen kehityksessä, sanoo kaupunginvaltuutettu Johannes Yrttiaho. Kuvassa Johannes Neljäysin veteraanien syysjuhlassa Martti Katajaisen kanssa. Kuva Juhani Naski.

rynnäkö työainsäädäntöä, työehtoja, työttömyysturvaa ja muuta sosiaaliturvaa sekä kuntien koulutus-, hyvinvointi- ja terveyspalveluita vastaan voidaan pysäyttää ja suunta kääntää. Myös kiihtyvän asevarustelun ja militarismien torjumiseksi on taisteltava tosisaan. Tavoitteemme on oltava sotilaallisesti liittoutumaton, puolueeton Suomi, jossa työntekijöiden oikeudet vahvistuvat, palkalla elää eikä sosiaaliturvan varassa tai eläkkeelläkään tarvitse pelätä toimeentulonsa puolesta.

Johannes Yrttiaho

Turun kaupunginvaltuutettu kaupunginhallituksen jäsen varakansanedustaja Vasemmistoliito

"Positiivinen rakennemuutos" näkyy vain harvojen kukkarossa

Turun seudulla puhutaan mielellään positiivisesta rakennemuutoksesta ja sillä viitataan vilkastuneeseen teollisuustuotantoon, rakentamiseen ja muuhun yritystoimintaan. Usein esimerkkinä mainitaan Meyerin Turun telakan ja Uudenkaupungin autotehtaan kasvu. Työttömyys Varsinais-Suomessa on laskenut, vaikka pysynyt toki edelleen korkealla tasolla.

– "Positiivisen" käänköpuolena on kuitenkin entisestään kiihtyvä ulkomaisen halpatyövoiman hyväksikäyttö ja kasvava paine suomalaisen palkkatason ja työehtojen heikentämiseen.

– Hyötyjiä ovat työnantajat ja yritysten omistajat, sanoo Turun kaupunginvaltuutettu Johannes Yrttiaho

Mitään positiivista ei ole myöskään julkisen vallan taholta luvassa, päinvastoin:

– Turun kaupunki jatkaa ensi vuonna kovaa talouskuripolitiikkaa. Se merkitsee leikkauksia terveys- ja hyvinvointipalveluihin, vanhustenhoitoon, varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, Yrttiaho sanoo.

Nihkeät yritysveronmaksajat

Yrttiaho pitää kyseenalaisena myös sitä, että positiivisen talouskehityksen airueena Varsinais-Suomessa pidetty telakka, Meyer Turku Oy ei edelleenkään maksa yritysten yhteisöveroa, vaikka teki viime vuonna lähes 40 miljoonaa liikevoittoa.

– Kovassa kasvussa oleva autotehdas ei sekään maksa yhteisöveroa, mutta syy on tehtaan tappiollinen viime vuosi, Yrttiaho sanoo. (T49)

– Positiivisen rakennemuutoksen käänköpuolena on kiihtyvä ulkomaisen halpatyövoiman hyväksikäyttö ja kasvava paine suomalaisen palkkatason ja työehtojen heikentämiseen, sanoo Turun kaupunginvaltuutettu Johannes Yrttiaho. Kuvassa Johannes Uudenkaupungin autotehtaalla seuranaan vasemmalta Neljäysin Jorma Rand sekä isännät pääluottamusmies Mauri Partanen ja varapääluottamusmies Jouni Varjonen.

Metalliteollisuuden reaalisten tuntipalkkojen kehitys on kymmenvuotiskaudella 2007-2017 ollut vain yhden prosentin suuruinen. Lähde: Pertti Honkanen

Kalevi Hölttä arvioi irtisanomislakia:

Työnantajan asema vahvistuu irtisanomistilanteessa

Työoikeuden asiantuntija, oikeustieteen tohtori Kalevi Hölttä arvioi Neljäysiläinen-lehdelle ns. irtisanomislain eli työsuojelulain irtisanomista helpottavien muutosten vaikutuksia käytännössä. Tulevan lain sisällöstä kamppailtiin hallituksen ja ay-liikkeen välillä syksyn mittaan kiivaasti. Myös yt-lakia ollaan nyt uudistamassa.

Työoikeuden asiantuntija, pitkään Puuliton lakimiehenä aikanaan toiminut Kalevi Hölttä arvioi, että työnantaja valmistelee uusia iskuja muillakin rintamalla kuin irtisanomisen helpottamisessa: – Vuosikymmeniä käyty hyökkäys työtaisteluvapautta kohtaan jatkuu edelleen. Jopa kansainvälisen työjärjestön ILO:n sopimuksia pyritään murtamaan Norjan malliin pakkosovinnolla. Lakko-oikeutta on rajoitettu hyvityssakkojen korottamisella, työtuomioistuimen pikaoikeudenkäynneillä ja jopa SAK:n itsesääntelyllä.

SAK:n hallitus hyväksyi työsuojelulakiin marraskuun alussa kolmikannassa sorvatun muutoksen, jonka mukaan Sipilän hallituksen suunnitelmaa irtisanomisen helpottamiseksi alle 10 työntekijä yrityksissä muutettiin jättämällä tarkka työntekijämäärä koskeva raja pois. Yrityksen koko irtisanomiseen vaikuttavana tekijänä kuitenkin jäi uuteenkin esitykseen. Työpaikoilla taistelutahto ja lakkovalmius oli vahva. Monessa taukokopissa ja työmaaruokalassa puhuttiin pitkistä aikaa politiikkaa.

1. Kalevi Hölttä, mikä on kolmikannassa käsitellyn työsuojelulain olennaisin muutos ja miten se vaikuttaa työntekijän irtisanomistilanteeseen?

Työsuojelulakiin (TSL 7: 2 § 1 momentti) lisätään irtisanomisen kohtuullisuuden arvioimiseen maininta yrityksen koosta. Lakiesitykseen ilmeisesti jää maininta työpaikan koosta irtisanomisperusteisiin vaikuttavana tekijänä. Tähän asti sanamuoto on kuulunut "...on otettava huomioon työnantajan ja työntekijän olosuhteet kokonaisuudessaan".

2. Mitä tällainen muutos tarkoittaa käytännössä?

Se ohjaa jossain määrin neuvotteluja silloin, kun on erimielisyys yksilöön liittyvien irtisanomisperusteiden painavuudesta ja asiallisuudesta. Kun juttu viedään tuomioistuimeen, lisäys ohjaa

tuomaria hänen punnitessaan irtisanomisen oikeutusta. Se parantaa työnantajapuolen asemaa oikeudenkäynnissä. Nyt kun ei enää ole selvää rajaa – 20 tai 10 työntekijää – niin työnantaja voi vedota pienuuteensa vähän isommassakin firmassa.

Työllisyyttä lisäys ei paranna yhtään. Työntekijöiden eriarvoisuutta se voi lisätä.

3. Onko kolmikannasta tulleessa versiossa olennaisia muutoksia aiempaan, jota vastaan lakkoiltiin (20 ja 10 työntekijän raja)?

Ay-liikkeen toiminta lähti hyvin liikkeelle, askel askeleelta. Totuttuun tapaan toiminta ajettiin alas kovin helposti. Nyt hyväksyttiin, että yrityksen koko saa huonontaa työläisten tasa-arvoista kohtelua. Toisaalta hallitus menetti arvovaltaa taas, kun joutui kuitenkin edes näennäisesti perääntymään vastoin uhoamistaan.

4. Myös yt-lakia ollaan uudistamassa. Kollektiiviset (tuotannolliset ja taloudelliset syyt) irtisanomisperusteet ja henkilökohtaiset irtisanomisperusteet näyttäisivät uuden yt-lain hahmoteluissa menevän sekaisin. Onko näin ja mitä tästä seuraisi?

On ehkä ennenaikainen kysymys. Kyllähän ne käytännössä nykyäänkin menevät sekaisin, kun erotettavia valitaan. Valikointi on usein peiteltyä. Yksilön käyttäytymistä koskevat riidat sopivat mielestäni paremmin työehto-

sopimuksen mukaiseen neuvotteluun kuin yt-menettelyyn. Parempi, että vääryyttä kokenutta työntekijää edustaa luottamusmies ja lakimies kuin yrityksen neuvottelukunnan ehkä poliittisestikin valit-

"Lisäys ohjaa tuomaria hänen punnitessaan irtisanomisen oikeutusta. Se parantaa työnantajapuolen asemaa oikeudenkäynnissä."

tu väki. Yksilötasolla voi olla myös arkaluontoista tietoa.

5. Työpaikoilla työtaistelujen virittely aktivoi väkeä puhumaan poliittikkaa, taistelutahto oli vahva. Miten näet tulevaisuuden, mikä työnantajapuolen ja hallituksen tavoite on työelämää koskevassa lainsäädännössä?

Vuosikymmeniä käyty hyökkäys työtaisteluvapautta kohtaan jatkuu edelleen. Jopa kansainvälisen työjärjestön ILO:n sopimuksia pyritään murtamaan Norjan malliin pakkosovinnolla. Lakko-oikeutta onkin vähä vähältä rajoitettu esimerkiksi hyvityssakkojen korottamisella, työtuomioistuimen pikaoikeudenkäynneillä ja jopa SAK:n itsesääntelyllä.

Uutta kiivautta on vaatimuksissa poliittisten työtaistelujen kieltämisestä. Kun niitä saa perustuslain henkilökohtaisen vapauden nojalla järjestää kuka tahansa eikä vain ammattiliitto, niin tavoitteena on lopulta pakkotyöjärjestelmä. Tämä on laajem-

man, myös valtiosääntöoikeudellisen, pohdinnan kysymys. Poliittiset työtaistelut on laajalti hyväksytty myös ammattiyhdistyksille Euroopan oikeusvaltioissa. Suomessa vain virkamiehille on säädetty rajoituksia.

Epäilen, että työntekijöiden perusoikeuksia pyritään kaventamaan sekä työaikana että vapaa-ajallakin. Sanavapauden rajoittaminen huolestuttaa.

Työnantajien tavoitteet liittyvät myös työelämän ulkopuolisiin asioihin, kuten koulutuksen alistamiseen rahallisen tuen avulla, samalla kun valtio vähentää koulutuksen

tukea ja yksipuolistaa opetuksen sisältöä.

Työajat on jo niin pitkälle joustettu, että sillä puolella vaarana on enää asioiden vaikeuttaminen ja mutkistaminen.

6. Terveisesi Teollisuus 49:lle?

Vähäisiä parannuksia on ehkä nykyoloissakin mahdollista saada esimerkiksi työsuojelulakiin. Ammattiosaston on hyvä pitää yllä keskustelua eri pykälästä. Esimerkkeinä vaikkapa työnantajan kuittausoikeus eli yksityinen "ulosotto" ja oikeus vapaa-seen yhteiskunnallisten tehtävien perusteella. (T49)

Koulutustilaisuus

KE 12.12.2018 KLO 10-13.30. TOIMISTOLLA, TUUREPORINKATU 17 C, 20100 TURKU.

Aiheena TYÖVÄENLIIKKEEN HISTORIA, Teollisuusliiton aluetoimistosta aluetoimitsija Antti Salonen.

Aamukahvit alk. klo 9.30, kurssi alkaa klo 10 ja lounas kurssin jälkeen n. klo 13 Daily Bistrossa

Ilm. ja erityisruokavaliot viimeistään ma 10.12. Susannalle p. 044 518 9449 (ei tekstiviestejä) tai susanna.merinen@teollisuus49.fi

Sandvikin miehet Jani Mattila, Kari Ihamäki, Ville Jaakkola, Olli Virtanen seisovat pääluottamusmies Antero Palomäen tukena. – Luottamusmies edustaa työntekijöitä. Kun valinta on tehty, ei edustajaa saa jättää yksin. Työnantaja on työsuhteen vahvempi osapuoli, siksi tarvitaan joukkovoimaa, Palomäki sanoo.

Työpaikoilla luja rintama irtisanomislakia vastaan

Sipilän hallituksen irtisanomislakiesitys kuumensi tunteita työpaikoilla ympäri maata. Onhan irtisanominen Suomessa tunnetusti jo nyt läpihuutojuttu. Sandvikilla koko tehtaan väen irtisanominen oli muutama vuosi sitten lähellä. Periksi ei herroille silloin annettu ja nytkin rintama oli luja.

Sandvikin Turun tehdasta uhkasi lakkauttaminen vuonna 2015. Nyt siellä työskentelee 700 henkeä, yli 200 enemmän kuin vuonna 2015. Sandvikilla on Suomessa Turun lisäksi tuotantoa Tampereella ja Lahdessa. Turussa valmistetaan maanalaisiin kaivoksiin soveltuvia dumppereita, Tampereella teloilla ja pyörillä liikuvia poralaitteita. Lahdessa tehdään kaivinkoneeseen kiinnitettäviä iskuvasaroita. Sandvikin tuotteet menevät suurelta osin vientiin.

-Näkymät ovat hyvät ja töitä tuntuisi riittävän, sanoo tehtaan pääluottamusmies Antero Palomäki.

Neljäysin puheenjohtaja Antero Palomäki on toiminut Sandvikin Turun tehtaan pääluottamusmiehenä vuodesta 2001 alkaen. Syksyllä hänet valittiin yksimielisesti jatkoon seuraavalle kaksivuotiskaudelle.

Järjestäytyminen vahvistunut

Metallin työpaikoilla on koko syksyn puhuttanut Sipilän hallituksen irtisanomissuojan romuttamisyritys, jota perusteltiin mm. työpaikkojen lisäämisellä.

- Ei irtisanomissuojan hei-

kentäminen tietenkään tuo uusia työpaikkoja, Palomäki huokaa.

-Työnantaja pääsee työntekijästä eroon Suomessa varsin helposti jo nyt, hän sanoo.

-Kamppailu irtisanomislakista on näkynyt työpaikoilla vilkastuneena poliittisena keskusteluna, jollaista en ole havainnut moneen vuoteen. Sipilän koko politiikka on nykyisin esimerkiksi työmaaruokassa melkoisen ryöpytyksen kohteena, Palomäki sanoo.

-Liittoon on virrannut uusia jäseniä koko syksyn ajan tämän kiistan seurauksena, hän kertoo.

YTK ei auta

Palomäki arvioi, että seuraavaksi työnantajan ja hallituspiirien tavoitteena on murtaa toden teolla työehtosopimusten yleissitovuutta. Meneillään on uudistuksia, joissa luottamusmiehen asema muutettaisiin enemmän lailla säädetyksi nykyisen sopimus käytännön sijasta.

-En kannata muutosta, sillä se syö pohjaa järjestäytymiseltä, Palomäki toteaa.

Osana tätä kampanjaa työnantajapuoli yrittää houkutella väkeä yksityiseen työttömyyskassaan, joissain työ-

paikoissa jopa tarjoutumalla maksamaan kassan jäsenmaksut.

-Yksityisen työttömyyskassan jäsen ei saa apua lainkaan, kun sitä tarvitsisi. Vain liitto voi auttaa työpaikan ja työsuhteen ongelmissa ja edunvalvonnassa, muistuttaa Palomäki. Karu osoitus tästä oli hiljattain eräällä teollisuustyöpaikalla vanhempainvapaalta töihin palanneen ytk:laisen irtisanominen.

-Työnantaja vain ilmoitti, että töitä ei enää ole.

Koulutusleikkaukset avaavat halpatyömarkkinat

Yleissitovuuden murtamisyritysten ohella Palomäkeä huolestuttaa ammattityövoiman saatavuus. Metallialalle kouluttaminen Varsinais-Suomessa ja koko maassa on laiminlyöty.

-Koulutusleikkausten myötä tilanne on heikentynyt eikä lähiopetusta enää saa riittävästi, Palomäki sanoo. Sandvikilla ulkomainen työvoima ei ole ongelma, mutta on selvää, että sen käyttö alalla lisääntyy, kun koulutettua väkeä on vaikea saada.

Joukolla luottamusmiehen tukena

Metallin työpaikoilla on viimeistään marras-joulukuussa edessä luottamusmiesvalinnat. Luottamusmiehen tehtävä on huolehtia paitsi edunvalvonnasta myös työpaikan järjestäytymisestä.

-Luottamusmiesten tulisi olla nykyistä aktiivisempia. Järjestäytymiseen on kiinnitettävä huomiota ja vähintäänkin tarjottava jokaisel-

le työntekijälle ammattiosastoon liittymistä, Palomäki painottaa.

-Homman pitää toimia myös toisinpäin eli työntekijöiden on tuettava luottamusmiestänsä, hän sanoo.

-Luottamusmies edustaa työntekijöitä. Kun valinta on tehty, ei edustajaa saa jättää yksin. Työnantaja on työsuhteen vahvempi osapuoli, siksi tarvitaan joukkovoimaa, Palomäki sanoo.(T49)

Luottamusmiesvalinnat marras-joulukuussa!

Luottamusmiesvalinnat tulee toimittaa työpaikoilla marras-joulukuun aikana. Valittujen luottamusmiesten toimiaika alkaa vuoden 2019 tammikuun 1. päivänä ja kestää kaksi vuotta.

Luottamusmiehen tulee olla Teollisuusliittoon kuuluvan ammattiosaston jäsen, asianomaisen työpaikan työntekijä sekä perehtynyt työpaikan olosuhteisiin. Mikäli ehdokkaita kuhunkin tehtävään on enemmän kuin yksi, järjestetään vaali.

Luottamusmiehet ovat ammattiosaston ja Teollisuusliiton edustajia työpaikalla. Luottamusmiehen tehtävänä on edustaa ammattiosaston jäseniä neuvotteluissa työnantajan kanssa työehtosopimustoimintaan, työlaainsäädäntöön ja muissa työnantajan ja työntekijöiden väliseen suhteeseen liittyvissä kysymyksissä. Luottamusmiehen tehtävä on myös edistää järjestäytymistä ammattiosastoon ja liittoon.

Lisätietoja: Toimitsija Raimo Kytömaa
p. 050 434 5245, raimo.kytomaa@teollisuus49.fi

<https://www.teollisuusliitto.fi/aineistot/luottamusmiesvaalit/>

Kellojensiirtely on luokkataistelulukysymys

Joonas Laine

Elokuussa EU-komission puheenjohtaja Jean-Claude Juncker mainitsi puheessaan, että komissio aikoo esittää kesä- ja talviaikaan liittyvää kellojen siirtelystä luopumista. Vaikka kyseessä lieneekin PR-operaatio pienehkössä asiassa, jossa voidaan hyvin tehdä myönnitys ja "kuunnella kansalaisia", niin kyllä se kelpaa.

Asiassa eivät kuitenkaan ole vastakkain vain ilta- ja aamuvirkut, vaan kyse on myös työn ja pääoman vastakkainasettelusta. Se on siis luokkataistelulukysymys!

Jos kellojen siirtelystä luovutaan, on päätettävä, jädäänkö kesä- vai talviaikaan. Tämän lehden ilmestyessä ollaan jo talviajassa, mikä merkitsee, että työläinen sai yhtenä kauniina aamuna loka-kuussa nukkua tunnin pitempään, kun kelloja siirrettiin tunti taaksepäin.

Tavallisesti tunti on annettava keväällä takaisin, kun kelloja siirretään tunnilla eteenpäin ja töihin on raahustettava tuntia aikaisemmin. Näin siirtelyt kumoavat toisensa.

Siirtelystä luopuminen kuitenkin muuttaa asian.

Kelloja siirretään joka tapauksessa vielä ensi keväänä eteenpäin (kesäaikaan), mutta sitten on päätettävissä, jädäänkö kesäaikaan — jolloin ensi kevään siirtäminen jää viimeiseksi — vai siirretäänkö kelloja vielä viimeisen kerran takaisin talvi- eli normaaliaikaan.

Jos päätetään jädään talviaikaan, työläinen pitää ensi syksynä saamansa ylimääräisen aamutunnin itsellään. Sitä ei tarvitse antaa seuraavana keväänä työnantajalle takaisin, kun kelloja ei enää keväällä siirretä tunnilla eteenpäin.

Jos taas päätetään jädään kesäaikaan, keväällä on lähdettävä töihin tuntia aikaisemmin vielä kerran, mutta tuntia ei enää saakaan syksyllä takaisin.

Ei ole epäilystäkään, kumpaa vaihtoehtoa maamme hallitus kannattaa. Kiusa se on pienikin kiusa! Raatajalta riistetty aamutunti olisi kaurin rusetti kikipaketin päälle, ja kruunaisi kuluneen hallituskauden muutkin saavutukset.

Joonas Laine
sähköasentaja
Varicon Oy

Hei neljäysin nuori!

Vuosi 2018 alkaa pikkujouluun olemaan loppusuoralla, niinpä on hyvä käydä läpi millaista toimintaa nuorisosaostolla on tänä vuonna ollut ja katsella myös vähän tulevaan.

Nuorisosaoston ensimmäinen tapahtuma oli jo perinteeksi muodostunut Tallinnan reissu joka tänäkin vuonna oli todella suosittu. Reissuun startattiin pitkäperjantain aamuna 25 osallistujalla. Tänä vuonna majapaikkamme parin vuoden tauon jälkeen toimi legendaarinen Sokos Hotel Viru, joka kyllä on sijaintinsa ja historiansa johdosta mitä mainioin majapaikka. Majoittumisemme jälkeen lähdimme tutustumaan puolen tunnin ajomatkan päässä sijaitsevalle Sakun oluthehtaalle, jossa opastetun kierroksen aikana kuulumme mielenkiintoiset tarinat niin tehtaan kuin myös oluen valmistuksen historiasta.

Lauantaille ei oltu suunniteltu mitään yhteistä toimintaa, vaan koko päivä oli varattu omatoimiseen kaupunkiin tutustumiseen. Takaisin Turussa olimme myöhään lauantai-iltana.

Toisena nuorisosaoston tapahtumana tänä vuonna oli viikonloppu Aurafesteillä elokuussa. Tapahtuma oli Varsinaisuus-Satakunta alueen teollisuuden vaikuttajanuorten ja Teollisuus 49 nuorisosaoston yhteistyössä järjestämä.

Kolmas tapahtuma tänä vuonna on sekin perinteeksi muodostunut pikkujoulun piknik risteily lauantaina 8.12. Menomatka vietetään seminaari/koulutus-hengessä. Luennoitsijoina tänä vuonna ovat sopimusasiantuntija Jukka-Pekka Hil-

tunen Teollisuusliitosta sekä ammattiyhdistysaktiivi, FT Päivi Uljas.

Ensi vuoden tapahtumia tulee olemaan ainakin Tallinnan reissu keväällä sekä pikkujoulupiknik joulukuussa, muiden tapahtumien suunnittelu on vielä kesken. Haluamme muistuttaa että nuorisosaoston toimintaan ovat tervetulleita kaikki neljäysin alle 36 vuotiaat jäsenet! Varsinaisten tapahtumien lisäksi järjestämme vuoden aikana useita nuorisosaoston tapaamisia, joissa suunnittelemme tulevaa toimintaa. Näihin tapaamisiin olet myös todella tervetullut ja toivottu, eli ei muuta kun rohkeasti mukaan.

Mikäli mieleesi herää jokin kysymys nuorisosaoston toimintaan liittyen tai haluat osallistua suunnitteluun, niin ole rohkeasti yhteydessä meihin vetäjiin!

Terveisin nuorisosaoston vetäjät,

Tuukka ja Laura

Ota yhteyttä!

TUUKKA VIRTANEN
virtanen.tuukka.tv@gmail.com
puh: 050-3212066

LAURA AALTO
laura.aalto3@gmail.com
puh: 040-7474832

Yhteistyösopimus uusittiin Pietarin Koneenrakentajien kanssa

Teollisuus 49:n edustajat vierailivat syyskuun lopussa Pietarissa. Vierailun tarkoituksena oli uudistaa jo 1980-luvun lopulla solmittu sopimus Pietarin Koneenrakentajien ja ammattiosaston

välillä. Sopimuksella määritellään mm. vastavuoroisten vierailujen ja koulutusten sekä tiedonvaihdon periaatteita. Sopimuksen allekirjoitti Teollisuus 49:n puolesta puheenjohtaja Antero Palomä-

ki ja Venäjän teollisuusyöväen ammattiliiton Pietarin ja Leningradin alueiden välisen organisaation puolesta puheenjohtaja A.G. Vyshegorodtsev. (T49)

W46 kerho lahjoitti "Potkut" -teoksen Työväenmuseo Werstaalle

Wärtsilä ilmoitti 14. tammikuuta 2004 lopettavansa Turun Dieseltehtaan tuotannon ja siirtävänsä sen Italia Triesteen. Tehtaan 400 työntekijän työsuhte päättyi vuoden 2004 lopussa. Dieseltehtaan työntekijä **Jaakko Härkönen** teki "Potkut" -teoksensa keväällä 2004 ja se oli esillä verstaan lattialla kaikkien nähtävillä vuoden loppuun saakka.

-Tehtaan lopettamisen jälkeen taideteos siirtyi henki-

löstön vuonna 2005 perustamaan W46 kerhon omistukseen, kertoo W46 kerhon puheenjohtaja **Seppo Leino**. "Potkut" on Dieseltehtaan lakkauttamisen jälkeen ollut esillä Manillan köysisalissa ja Turun Teollisuusyöväen ammattiosasto ry 49:n toimiston aulassa.

-Lokakuussa 2018 lahjoitimme teoksen Tampereella toimivan Työväenmuseo Werstaan kokoelmiin, Leino toteaa. (T49)

Teollisuus 49:n nuorten jäsenten (18-35 v.)
Opiskelijajäsenet ovat myös tervetulleita!

Pikkujoulun piknik-risteily
Lauantai 8. joulukuuta 2018
Viking Aurorella/Grace Turku-Maarianhamina-Turku

Alku 8.00 Ippujen joku Viking Linen terminaalissa 2. kerros (Linnassaloni, Turku)
Alku 8.30 - 9.30 merimiesseinen
Alku 10.00 Seuraksiin alku
Alueen jäsenet alkavat ja vetäjät alkavat
Jukka-Pekka Hiltonen, sopimusasiantuntija, Teollisuusliitto
Päivi Uljas, FT, ammattiyhdistysaktiivi
Alku 14.10 Iloinen valtti! Merimiesseinen
Alku 14.30 Joulujouluun buffet-pöytä (Buffet Aamun, kassa 10)
Alku 19.30 joulun Turkuun
Hinta: 10 euroa/hlö (sisältää matkat, seuraksiin, merimiesseinen sekä joulujouluun buffet-pöytä) Avoit 10 euroa/hlö
Ei. Suomalais Teollisuus 49:n toimiston
(Suomen-Norjassa) Teollisuusliitto, OAH 010 9499, ei rekisteröityä
Maksutiedot saat joulujouluun
Lisätiedot: Tuukka Virtanen, 050 321 2066 (tuukka.virtanen@teollisuusliitto.fi)
tai Laura Aalto, 040 74 74 832 (laura.aalto3@teollisuusliitto.fi)